

Aanbieding van de Klimaatnota

Aan de orde is de aanbieding van de Klimaatnota.

De voorzitter:

Aan de orde is de aanbieding van de Klimaatnota. Ik geef als eerste het woord aan de minister voor Klimaat en Energie.

Minister Jetten:

Dank u wel, voorzitter. "Voor de overstromingen hielden we ons bezig met landbouw en verdienden we een behoorlijk inkomen, maar nu hebben we alles verloren behalve ons leven. We zijn moedeloos en maken ons grote zorgen." Dat vertelde de 70-jarige Malooka Khatoon aan nieuwszender Al-Jazeera. De boerderij van haar familie werd weggevaagd tijdens de overstromingen in Pakistan eerder dit jaar en nu woont ze, net als vele miljoenen Pakistanen, in een tent.

"Voor we het doorhadden, stond het hele huis onder water. Ik wist niet eens waar het water vandaan kwam. We hebben het grootste deel van onze bezittingen niet kunnen redden. De overstroming an sich is niet eens echt het probleem. Het probleem ligt bij onze leiders. Het is niet alsof ze niet wisten dat de overstroming eraan kwam. Ze deden niets." Dat vertelde de 26-jarige Akpos Best aan de media toen haar woning in het zuiden van Nigeria onder water stond. Zij woont nu, net als vele Nigerianen uit die regio, in een ander deel van het land.

"Ik doe aan veldlopen. Het was mijn laatste schooljaar en het was echt moeilijk om te trainen vanwege de rookwolken die wekenlang aanhielden. Je kon niet buiten zijn, omdat de luchtkwaliteit niet goed was voor je gezondheid. En ik ken meerdere mensen die hun huis zijn kwijtgeraakt. Ik heb vrienden die hun huis hebben verloren bij die branden." Dat vertelde de 20-jarige Bucky Squier aan ABC News over de aanhoudende bosbranden die grote delen van Californië teisterden.

Voorzitter. Dit is klimaatverandering die niet ver weg is, die niet ver weg in de toekomst maar nu plaatsvindt. Het zijn verhalen van slachtoffers van klimaatverandering die nu al ingrijpende gevolgen ervaren en duidelijk maken dat het water mensen op verschillende plekken in de wereld nu al letterlijk aan de lippen staat.

Voorzitter. Deze verhalen tonen aan dat we alles op alles moeten zetten om te voorkomen dat de gevolgen groter of zelfs onomkeerbaar worden en we wereldwijd geconfronteerd worden met de verwoestende gevolgen van steeds extremer weer, meer droogte, meer overstromingen, en niet alleen ver weg, maar zoals vorig jaar ook dicht bij huis in Zuid-Limburg, België en Duitsland. Hoe we de komende jaren handelen, bepaalt of we huidige en toekomstige generaties opzadelen met een niet op te lossen probleem. Daarom heeft dit kabinet niet voor niets de klimaatdoelen aangescherpt. We willen dat ons land de CO₂-uitstoot in 2030 met ten minste 55% heeft verlaagd ten opzichte van het niveau van 1990. We willen dat ons land uiterlijk in 2050 klimaatneutraal en fossielvrij is. Dat is namelijk de enige

manier om een veilige en schone toekomst te bieden aan onze kinderen en kleinkinderen.

Voorzitter. Dat gaat niet vanzelf. De doorrekeningen van het Planbureau voor de Leefomgeving laten zien dat de uitstoot van broeikasgassen steeds verder terugloopt. Maar we zijn er nog niet. We moeten meer doen en het moet sneller. Dat vindt het PBL, maar dat vinden ook klimaatwetenschappers van de Verenigde Naties. De aankomende acht jaar, van nu tot 2030, zijn daarbij cruciaal. Het vraagt om actie van iedereen. In Nederland stoten de tien grootste bedrijven drie keer zo veel uit als alle Nederlandse huishoudens bij elkaar. Het is daarom ook niet meer dan logisch dat we vervuilende bedrijven verplichten een stevige bijdrage te leveren aan de oplossing van het klimaatprobleem. Eén ding staat voor mij als een paal boven water: we zullen doen wat nodig is om de klimaatdoelen in 2030 te halen en Nederland klaar te maken voor een duurzame toekomst. Dat zie ik ook als mijn belangrijkste taak als Klimaatminister in dit kabinet. Dat doen we de komende tijd op vier manieren.

Ten eerste gaan we op volle kracht door met bestaande plannen zoals het klimaatfonds, de wetenschappelijke Klimaatraad en een burgerberaad klimaat, zodat mensen beter kunnen meedenken over klimaatbeleid en ze daar ook een stem bij krijgen.

Ten tweede passen we belangrijke wetten aan, zoals de Warmtewet en de Energiewet, zodat duurzaamheid de norm wordt en sneller wordt gestimuleerd.

Ten derde zetten we ons in op internationaal gebied, onder andere bij de VN-klimaatop later deze maand, om ook de internationale klimaatambities aan te scherpen. Daar willen we ook bespreekbaar maken dat landen elkaar meer helpen als er klimaatschade ontstaat. We willen als Nederland ook een brug slaan tussen de ontwikkelde en minder ontwikkelde landen, om het vertrouwen in de wereldwijde klimaatpakket te vergroten. Daarom heeft het kabinet de jaarlijkse bijdrage voor internationale klimaatfinanciering recent nog verhoogd naar 1,8 miljard euro.

Ten vierde bereiden we voor het voorjaar van 2023 nieuwe klimaatmaatregelen voor, zodat we dan kunnen besluiten over een stevig, extra klimaatpakket dat ons richting de 60% brengt. We mikken hoger, zodat we op minimaal 55% minder broeikasgassen in 2030 uitkomen. Dat is voor het kabinet ook echt de ondergrens.

Kortom, nationaal en internationaal verhogen en versnellen we onze inspanningen. Daar kunnen we niet mee wachten, want zoals de 17-jarige Isabel zei toen zij in 2017 in Puerto Rico de orkaan Maria overleefde: "Ik zit al midden in de klimaatcrisis. Water en erosie tasten mijn eiland nu al aan en elke dag storten huizen in." Achtergebleven gemeenschappen worden overal geconfronteerd met de gevolgen van de klimaatcrisis. Beweren dat de klimaatcrisis iets is wat zich in de toekomst afspeelt, is jezelf afkeren van deze groepen mensen die er nu al elke dag tegen moeten vechten.

Voorzitter. We dragen een grote verantwoordelijkheid voor deze generaties en voor de toekomst. Ik wil u hartelijk danken en vanuit deze klimaatkoffer de Klimaatnota aan de

Kamer aanbieden. Het openen van het koffertje ging vorig jaar mis, dus ik heb geoeftend.

De voorzitter:

Nu gaat het in één keer goed.

(De minister biedt de Klimaatnota aan aan de Voorzitter.)

Minister Jetten:

Ik zeg erbij: dit is een duurzaam koffertje dat ooit door de Tweede Kamer aan het ministerie van EZK is aangeboden. Het lid Van der Lee heeft het koffertje volgens mij aan een van mijn voorgangers overgedragen en we zullen het elk jaar op de Nationale Klimaatdag hergebruiken. Dank u wel.

De voorzitter:

Dank u wel. Zo ziet de nota eruit. Ik dank de minister voor het aanbieden van de Klimaatnota. Stipt op tijd, zoals de Klimaatwet dat ook voorschrijft. De Klimaatnota wordt aangeboden op basis van de Klimaatwet van 2019. De nota bevat de appreciatie van het kabinet over de voortgang van het kabinetsbeleid en schetst de prioriteiten voor het komende jaar.

Samen met de Klimaatnota ontvangt de Kamer ook de Klimaat- en Energieverkenning, waarin het Planbureau voor de Leefomgeving de voortgang van het klimaatbeleid monitort. Dat is een belangrijk hulpmiddel voor de Tweede Kamer om haar taken goed uit te kunnen voeren.

Er is dit jaar veel gebeurd op het terrein van deze minister. Met een nieuw kabinet komen er natuurlijk ook nieuwe plannen. De commissie voor Economische Zaken en Klimaat heeft daar veelvuldig over gesproken in heel veel debatten, briefings en gesprekken. Als gevolg van de inval in Oekraïne werden we natuurlijk geconfronteerd met de afhankelijkheid van derde landen voor onze energiebehoefte. Daarmee is het vraagstuk ook geopolitiek geworden. Ook de Europese Unie roert zich in de discussie met het REPowerEU-voorstel. Het is nu aan de Kamer om vanuit haar controlerende taak het debat met het kabinet aan te gaan over de klimaatplannen. Dat is wat er zal gebeuren met deze Klimaatnota.

De heer Klaver, van GroenLinks.

De heer Klaver (GroenLinks):

Dank aan de minister. Ik loop naar voren om het volgende. Vorig jaar heeft het, geloof ik, acht weken geduurd voordat we hierover hebben gedebatteerd. Eigenlijk zouden we deze week over de Klimaatnota debatteren, maar dat is weer een week vooruitgeschoven. Ik kreeg al geluiden te horen dat het wellicht nog verder vooruit zal schuiven. Maar dit is belangrijk. Zoals de minister zegt: dit gaat over onze toekomst. We hebben als Kamer een wet aangenomen om ervoor te zorgen dat er meer structuur komt in de wijze waarop de Kamer en het kabinet werken aan de aanpak van klimaatverandering. Ik wil u, als Voorzitter, er ook op aanspreken en vragen of u ervoor kunt zorgen dat dit snel wordt geagendeerd en niet pas over acht weken. De problemen zijn echt veel te groot.

De voorzitter:

Dank u wel. Het is ook geen verwijt aan de minister. Het is, denk ik, een combinatie van de vele wensen van de Tweede Kamer en de drukke plenaire agenda. Ik zeg maar even: aan mevrouw Kröger heeft het echt niet gelegen. Dat weet ik van de Griffie. Wij zoeken echt naar een goed moment om dit in te plannen, maar het zijn hele drukke weken. Dus ik vraag uw begrip daarvoor; wij doen ons best. Ik dank de minister. Ik hoop inderdaad dat wij op korte termijn hierover zullen debatteren.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.